

Kokous n:o 4, 24.2.1999 kello 13.15

5

Opetus- ja tutkimushenkilökunnan työajan käyttö

Vireille ja viimeksi esillä 10.2.1999.

Opetus- ja tutkimushenkilökunnan työaika koskevat säädökset ja määräykset ovat viimeaikoina muuttuneet oleellisesti. Erikseen määritellyistä opetusvelvollisuutta koskevista säädöksistä on luovuttu ja siirrytty työsuunnitelmalla ohjattuun kokonaistyöaikaan. Erilainen sidosryhmäyhteistyö sekä ”muut intressit” ovat puolestaan aiheuttaneet joko sivutoimiluvilla tai osittaisella virkavapaalla tapahtuvan yliopiston ulkopuolisen työn lisääntymistä.

Yliopiston yksiköihin on toimitettu 30.12.1994 päivätyllä kirjeellä seikkaeräiset ohjeet sivutoimiluvista/-ilmoituksista. Ohjeissa ei ole kuitenkaan rajattu sivutoimen määrää eikä otettu myöskään kantaa velvollisuuteen olla laitoksella tavattavissa. Käytännöksi on muodostunut, että sivutoimen enimmäismääräksi on sallittu 10-12 tuntia/viikko. Laitoksella työskentelyyn on sovellettu yliopiston hallintokollegion aikanaan määrittelemää velvollisuutta työskennellä laitoksella vähintään neljänä päivänä viikossa ellei viranhoito erityisesti edellytä muualla tapahtuvaa työskentelyä.

Osittaisten virkavapauksien osalta ei ole annettu yliopiston yksiköille kirjallisia ohjeita. Lukuunottamatta eräitä virkaehtosopimuksen lähinnä sosiaalisista ja perhepoliittisista syistä annettuja määräyksiä, osittaisten virkavapauksien myöntäminen on vapaaharkintaista. Yksiköt ovat yleisesti suhtautuneet virkapausjärjestelyihin varsin myönteisesti mm. säästösyistä.

Jotta yliopiston opetus- ja tutkimustoiminnan tehokkuus sekä häiriötön toiminta voidaan turvata, on osoittautunut tarpeelliseksi luoda yleisiä linjauksia työajan käytön ja virkavapauksien osalta.

Päätösesitys: Yliopistossa on siirrytty uuteen johtamisjärjestelmään (tulosohjaus). Opetus- ja tutkimushenkilökunnan työvelvollisuudessa on puolestaan siirrytty kiinteästä opetusvelvollisuudesta työsuunnitelmalla ohjattuun kokonaistyöaikaan. Yliopiston hallitus on pitänyt tarpeellisena kiinnittää huomiota sivutoimiluvia/-ilmoituksia sekä työajan käyttöä koskeviin

säädöksiin ja määräyksiin ja niitä myös omalta osaltaan täsmentää seuraavasti:

1. Sivutoimiluvat myönnetään aina edellytyksellä, että sivutoimiin käytetty työaika korvataan muuna aikana tehdyllä työllä ellei sivutoimen vuoksi ole myönnetty virkavapautta. Myöskään sivutoimi-ilmoitusten piiriin kuuluvat sivutoimet eivät oikeuta poikkeamaan säädösten ja virkaehtosopimusten edellyttämästä kokonaistyövelvollisuudesta.
2. Sivutoimeen käytettävä työaika kokopäivätoimen ohella voi olla keskimäärin enintään 12 tuntia/viikko lukuvuodessa. Mikäli kyseessä on opetus, tulee myös opetuksen valmistelun sisältyä em. kokonaisaikaan.
3. Ellei tutkimus tai muu työn luonne edellytä yliopiston ulkopuolella tapahtuvaa työskentelyä, tulee työskentelystä tapahtua opetuskauden aikana vähintään 4 päivää/viikko laitoksella. Mikäli tästä pääsäännöstä halutaan erityisessä tapauksessa (esim. tila- ja laitekysymykset) poiketa, tulee siihen saada yksikön johdon osalta dekaanin tai vastaavan ja muun henkilökunnan osalta yksikön johdon suostumus.
4. Myönnettäessä osittaista virkavapautta tulee työsuunnitelmista ilmetä, että työsuunnitelman mukainen työ vastaa jäljelle jäävää viranhoito-osuutta. (Esim. jos myönnetään 50 prosentin virkavapaus, on työsuunnitelma laadittava siten, että työvelvollisuus on 800 tuntia/lukuvuosi.) Vastaavasti laitoksella tapahtuvan työn osuus on suhteutettava osittaisen virkavapauden määrään (esim. jos myönnetään 50 prosentin virkavapaus edellyttää se kahden päivän työskentelyä laitoksella).

Sivutoimiluvista/-ilmoituksista hallintopalvelut tulee antamaan tämän lisäksi erillisohjeet. Liitteenä luonnos ohjeiksi (liite HB 23/1999).

Päätös: Hallitus päätti täsmentää sivutoimilupia/-ilmoituksia sekä työajan käyttöä koskevia määräyksiä seuraavasti:

1. Ellei varsinaisen virkatyön luonne edellytä yliopiston ulkopuolella tapahtuvaa työskentelyä, tulee työskentelystä tapahtua yksikön opetussuunnitelman mukaisen opetuskauden aikana vähintään 4 päivää viikossa laitoksella. Mikäli tästä pääsäännöstä halutaan poiketa (esim. tila- ja laitekysymykset), tulee siihen saada yksikön johdon osalta dekaanin tai vastaavan ja muun henkilökunnan osalta yksikön johdon suostumus. Työjärjestelyjen yksityiskohdista voidaan sopia vahvistettavissa työsuunnitelmissa.
2. Sivutoimiluvat myönnetään aina edellytyksellä, että sivutoimiin käytetty työaika korvataan muuna aikana tehdyllä työllä ellei sivutoimen vuoksi ole myönnetty virkavapautta. Myöskään sivutoimi-ilmoitusten piiriin kuuluvat sivutoimet eivät oikeuta poikkeamaan säädösten ja virkaehtosopimusten edellyttämästä kokonaistyövelvollisuudesta.

3. Sivutoimeen käytettävä työaika kokopäivätoimen ohella voi olla keskimäärin enintään 12 tuntia/viikko lukuvuodessa. Mikäli kyseessä on opetus, tulee myös opetuksen valmistelun sisältyä em. kokonaisuikaan.

4. Myönnettäessä osittaista virkavapautta tulee työsuunnitelmista ilmetä, että työsuunnitelman mukainen työ vastaa jäljelle jäävää viranhoitoosuutta. (Esim. jos myönnetään 50 prosentin virkavapaus, on työsuunnitelma laadittava siten, että työvelvollisuus on 800 tuntia/lukuvuosi.) Vastaavasti laitoksella tapahtuvan työn osuus on suhteutettava osittaisen virkavapauden määrään (esim. jos myönnetään 50 prosentin virkavapaus edellyttää se kahden päivän työskentelyä laitoksella).